

آئین‌نامه‌ی آموزشی دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

(مصوبه‌ی ۸۰۳ مورخ ۹۱/۵/۸ شورای برنامه‌ریزی آموزش
عالی ویژه‌ی دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ به بعد)

و

شیوه‌نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه سیستان و بلوچستان
تا تاریخ ۱۳۹۳/۷/۱۵

مقدمه

رشد روزافزون پیشرفت‌های علمی در جهان امروز همراه با تحولات شگرف صورت گرفته در آن، ضرورت توجه به برنامه‌ریزی دقیق، اساسی و منطبق با واقعیت‌های موجود و سند چشم‌انداز بیست‌ساله‌ی جمهوری اسلامی ایران را بیش از پیش روشن ساخته است. در افق بلند این چشم‌انداز، جامعه‌ی ایرانی دارای ویژگی‌هایی است که بخش مهمی از آن، در قلمرو سیاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار دارد. برای تحقق چنین رسالتی، لازم است تمامی امکانات و ظرفیت‌های آموزشی کشور بسیج شود و با نقد و بررسی وضعیت موجود و نوسازی آن، برای پاسخ‌گویی به نیازها و ارتقای سطح کیفی برنامه‌های آموزشی تلاش لازم انجام پذیرد. به این منظور، با توجه به اهداف و رسالت‌های نظام آموزش عالی کشور و فرصت پیش آمده در ماده ۱۵ قانون برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی پنجم توسعه‌ی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵) که کیفی سازی برنامه‌ها به خصوص ارتقای شاخص‌های کیفی رشته‌های تحصیلی در آن مدنظر قرار گرفته است، این آئین‌نامه متناسب با الزامات و انتظارات موجود تدوین شده است.

ماده (۱) هدف

هدف از تدوین این آئین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاهی برای تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور و استفاده‌ی بهینه از ظرفیت‌های موجود در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشجویان است.

ماده (۲) تعاریف

- ۱-۲. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲-۲. مؤسسه: منظور کلیه‌ی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مجری یک یا چند دوره‌ی کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته‌ی مورد تأیید «وزارت» است.
- ۳-۲. شورای آموزشی: منظور شورای آموزشی «مؤسسه» است.
- ۴-۲. دوره: منظور دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است که به صورت روزانه، نوبت دوم، نیمه‌حضوری، طبق ضوابط مربوط برگزار می‌شود.
- ۵-۲. روزانه: منظور شیوه‌ی آموزشی است که دانشجو با بهره‌گیری از قانون آموزش رایگان و یا با پرداخت شهریه (حسب مورد) و به صورت حضوری در یکی از «مؤسسه»های آموزش عالی تحصیل می‌کند.

- ۲-۶. **نوبت دوم:** منظور شیوه‌ی آموزشی است که دانشجو بدون بهره‌مندی از آموزش رایگان و با پرداخت شهریه و به صورت حضوری، در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کند.
- ۲-۷. **آموزش نیمه‌حضوری:** آموزشی است که بخشی از فرایند یادگیری، با استفاده از رسانه‌های نوشتاری، صوتی-تصویری و الکترونیکی انجام و تنها کلاس‌های رفع اشکال به صورت چهره‌به‌چهره برگزار می‌شود.
- ۲-۸. **آموزش مهارتی:** آموزشی است که برای ارتقای سطح دانش فنی، کارآیی و توانایی دانشجو در رشته‌ی مربوط برگزار می‌شود.
- ۲-۹. **راهنمای تحصیلی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی «مؤسسه»‌ی مربوط انتخاب می‌شود تا راهنمای دانشجویان در امور علمی، فرهنگی و تحصیلی باشد.
- ۲-۱۰. **واحد درسی:** مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی یا کار در حوزه‌ی کاربرد ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی و طبق برنامه‌ی مصوب درسی ارائه می‌شود. رشته‌هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن از سوی استاد مربوط تعیین می‌شود.
- ۲-۱۱. **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش و یا مهارت دانشجو، در آغاز یا طی دوره‌ی تحصیلی مربوط ضروری است.
- ۲-۱۲. **رشته‌ی تحصیلی:** مجموعه‌ی به‌هم پیوسته‌ای از دروس دانشگاهی است که با محتوا و روش شناسی خاص در قالب برنامه‌های درسی در دوره‌های تحصیلی مختلف به اجرا گذاشته می‌شود.
- ۲-۱۳. **دوره‌ی کاردانی:** دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوب رشته‌ی تحصیلی، به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.
- ۲-۱۴. **دوره‌ی کارشناسی پیوسته:** دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوب (حسب رشته، طرح پژوهشی یا پایان‌نامه را نیز شامل می‌شود)، به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌شود.
- ۲-۱۵. **دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته:** دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی کاردانی آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی و طبق برنامه‌ی درسی مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی ناپیوسته نائل می‌شود.
- ۲-۱۶. **گرایش تحصیلی:** جهت‌گیری تخصصی در یک رشته‌ی تحصیلی است.
- ۲-۱۷. **گروه آزمایشی:** مجموعه‌ی رشته‌های مختلف تحصیلی است که برای ورود به تحصیل آنان، مواد آزمون‌ی مشترک برگزار می‌شود.

۱۸-۲. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی است که با تأکید بر آموزش، به تولید، ترویج و انتشار علم در یک حوزه‌ی تخصصی می‌پردازد.

۱۹-۲. **دانشجو:** فرد پذیرفته شده‌ای است که در مهلت مقرر و بر اساس ضوابط و مقررات جاری، در «مؤسسه» ثبت نام می‌کند.

۲۰-۲. **دانش‌آموخته:** فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان برساند و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کند.

ماده ۳) ضوابط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات و مقررات مراجع ذی‌صلاح؛

۲-۳. احراز توان‌مندی علمی مطابق مقررات «وزارت».

ماده ۴) هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و به انتخاب «مؤسسه» یک دوره‌ی تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی و دوره‌ی تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است.

تبصره: در ارائه دروس دوره‌ی تابستان، دروس مهارتی اولویت دارند.

ماده ۵) آموزش در «مؤسسه» مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۶) «مؤسسه» موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی «وزارت» را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجرا نماید.

ماده ۷) دانشجو در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند حداقل ۱۴ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند و حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره‌ی تابستانی ۶ واحد است.

تبصره ۱: اگر معدل دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۲: در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو می‌تواند صرف‌نظر از معدل کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۳: در شرایطی که از تحصیل دانشجو حداکثر ۸ واحد درسی باقی مانده باشد، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره‌ی تابستانی انتخاب نماید.

تبصره ۴: واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کم‌تر از ۱۴ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقی‌مانده‌ی دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده‌ی دانشجو (به تشخیص «مؤسسه») به کم‌تر از ۱۴ واحد درسی برسد، این نیمسال به عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود (اما به منظور بررسی وضعیت مشروطی یا ممتازی دانشجو، نمرات واحدهای این نیمسال با نمرات دروس نیمسال بعدی دانشجو در محاسبه‌ی معدل دو نیمسال منظور خواهد شد).

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: چنانچه واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال بدلائل ارادی کم‌تر از ۱۴ واحد باشد، در صورت مشروط شدن، مشروطی وی در اجرای ماده‌ی ۲۰ محسوب خواهد شد. اما چنانچه معدل دانشجو بالای ۱۷ باشد، مشمول تبصره‌ی ۱ این ماده نخواهد بود.

ماده ۸) در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها دو درس نظری باقی‌مانده داشته باشد، می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد بگذراند.

تبصره: در صورتی که دو درس معرفی به استاد منتهی به دوره‌ی تابستانی شود، سقف واحد نباید (با رعایت تبصره‌ی ۳ ماده‌ی ۷) از ۸ واحد درسی تجاوز نماید.

ماده ۹) چگونگی و ترتیب ارائه‌ی کلیه‌ی دروس هر دوره با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده‌ی شورای آموزشی گروه است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: توصیه می‌شود دانشجو دروس تربیت‌بدنی ۱ و ۲ را تا قبل از نیمسال پنجم اخذ نماید، در غیر این صورت عواقب ناشی از عدم اخذ به‌موقع این دروس شخصاً بر عهده‌ی دانشجو خواهد بود. دانشگاه برای جلوگیری از مشکلات احتمالی که ممکن است برای دانشجو پیش آید، اکیداً به دانشجویان توصیه می‌کند تا در هر نیمسال از اخذ بیش از یک درس عمومی از مجموعه‌ی دروس معارف اسلامی خودداری نمایند.

ماده ۱۰) تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیرمرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد و برای دوره‌های کارشناسی پیوسته حداکثر ۱۰ واحد می‌باشد. نمره‌ی دروس جبرانی در معدل نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

ماده ۱۱) تحصیل دانشجو در هر زمان، فقط در یک دوره و یک رشته‌ی تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان «برگزیده‌ی علمی»، تابع ضوابط مصوب «وزارت» است.

ماده ۱۲) برنامه‌ریزی و اتخاذ تصمیم در باره‌ی موارد حذف، اضافه و حذف اضطراری دروس بر عهده‌ی شورای آموزشی «مؤسسه» است.

تبصره: در شرایط خاص، حذف کلیه‌ی دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی «مؤسسه» تا قبل از شروع امتحانات امکان‌پذیر است.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی:

حذف و اضافه: در ابتدای هر نیمسال و در بازه‌ی زمانی که از طرف آموزش دانشگاه اعلام می‌شود، دانشجو با رعایت مواد ۷ و ۹ این آئین‌نامه به‌دلخواه می‌تواند تا حداکثر دو درس خود را حذف و حداکثر دو درس به دروس نیمسال خود اضافه کند.

تبصره: دروس اخذ شده و یا حذف شده‌ی خارج از اراده‌ی دانشجو شامل این دروس نمی‌شود.

حذف اضطراری: دانشجو مجاز است به تعداد دلخواه از دروس یک نیمسال را اعم از نظری و یا عملی در طول نیمسال تحصیلی تا روز قبل از امتحان پایان نیمسال هر درس، حذف نماید مشروط بر این‌که:

۱. تعداد واحدهای باقی‌مانده‌ی وی مطابق ماده‌ی ۷ از ۱۴ واحد کم‌تر نشود.

۲. مطابق ماده‌ی ۹ پیش‌نیازی و هم‌نیازی دروس را رعایت نماید.

۳. با تأیید استاد و گروه مربوطه باشد.

۴. درس پروژه‌ی تخصصی نباشد.

۵. نیمسال آخر دانشجو نباشد. در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی خود با اختیار (بدون دلیل موجه) نسبت به حذف یک یا چند درس اقدام نماید، مشمول تبصره‌ی ۲ ماده‌ی ۷ و تبصره‌ی ماده‌ی ۹ نبوده و باید سقف واحدهای خود را بر اساس ماده‌ی ۷ و هم‌نیازی و پیش‌نیازی دروس را مطابق ماده‌ی ۹ رعایت نماید.

✓ برای این‌منظور لازم است دانشجو در سیستم گلستان نسبت به حذف دروس اقدام نموده و اساتید دروس نیز نسبت به تأیید آن در سیستم همکاری نمایند.

✓ عواقب ناشی از حذف دروس به عهده‌ی شخص دانشجو می‌باشد.

ماده ۱۳) حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲٫۵ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ (پنج) سال است.

ماده ۱۴) گروه آموزشی موظف است برای هدایت علمی و فرهنگی دانشجو از بدو ورود، یکی از اعضای هیئت علمی را به عنوان استاد راهنمای تحصیلی تعیین و اعلام نماید.

ماده ۱۵) حضور دانشجو در تمام جلسات درس الزامی است.

تبصره: اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{۳}{۱۶}$ جلسات و یا در جلسه‌ی امتحان پایان نیمسال غیبت داشته

باشد، با تشخیص شورای آموزشی «مؤسسه»، آن درس حذف می‌شود.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی:

۱- غیبت دانشجو در هفته‌های اول نیمسال (حتی در صورتی‌که درس را در فرصت حذف و اضافه اخذ کرده باشد) جزء غیبت دانشجو محسوب می‌گردد.

۲- دانشجویی که غیبت بیش از $\frac{۳}{۱۶}$ داشته باشد، حق شرکت در امتحان پایان نیمسال را نخواهد داشت.

۳- چنانچه غیبت جلسه‌ی امتحان و یا کلاسی دانشجو توسط شورای آموزشی دانشگاه موجه تشخیص داده‌شود، درس وی حذف خواهد شد و این حذف در اجرای تبصره‌ی ۴ ماده‌ی ۷ به صورت خارج از اراده تلقی خواهد گردید.

۴- اگر غیبت دانشجو موجه تشخیص داده نشود درس دانشجو با رعایت ماده‌ی ۹ در خصوص رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز حذف خواهد شد. این حذف در اجرای تبصره‌ی ۴ ماده‌ی ۷ به صورت ارادی تلقی خواهد گردید. بدیهی است در صورت مشروطی، این مشروطی در اجرای ماده‌ی ۲۰ محاسبه خواهد شد. اما چنانچه معدل دانشجو بالای ۱۷ گردد و با حذف این دروس تعداد واحدهای باقی‌مانده‌ی دانشجو به زیر کف واحد برسد، دانشجو مشمول استفاده از تبصره‌ی ۱ ماده‌ی ۷ نخواهد بود.

✓ دانشجو موظف است ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال نسبت به ارائه‌ی مدارک توجیه غیبت خود به دانشکده‌ی مربوط اقدام نماید.

ماده ۱۶) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی-پژوهشی و نتایج امتحانات میان نیمسال و پایان نیمسال انجام می‌گیرد.

تبصره ۱: مرجع ارزیابی دانشجو در هر درس، مدرس آن درس است.

تبصره ۲: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس نظری، الزامی است.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: حداقل ارزش نمره‌ی امتحان پایان نیمسال باید $\geq ۶۰\%$ از کل نمره (۱۲ از ۲۰) باشد.

ماده ۱۷) معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو، نمره‌ی درس است که به صورت عددی از صفر تا بیست (۲۰-۰) می‌باشد.

تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است، گزارش نمره‌ی ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس، به اداره‌ی آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که به نمره‌ی ارزیابی درس، تقاضای تجدیدنظر داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدید نظر کتبی خود را به اداره‌ی آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم کند. مدرس هر درس موظف است ظرف مدت یک هفته، از تاریخ دریافت تقاضای تجدید نظر دانشجویان، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره‌ی قطعی را به اداره‌ی آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام کند.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه‌ی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمره‌ی ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهار و پنج (۴۵) روز از تاریخ امتحانات، با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره‌ی ۲ این ماده به نمره‌ی قطعی تبدیل شود.

تبصره ۴: نمره‌ی درس پس از قطعی شدن، غیر قابل تغییر است.

تبصره ۵: مدرس موظف است، برگه‌های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه‌ی درس، حداقل تا دو نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: درس پروژه‌ی تخصصی جزء دروس ناتمام تلقی شده و چنانچه در نیمسال اول و یا دوم ثبت شده باشد، مشمول تبصره‌ی ۳ این ماده خواهد بود. چنانچه دانشجو اقدام به اخذ این درس در دوره‌ی تابستانی نماید، نمره‌ی این درس باید با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره‌ی ۲ این ماده تا قبل از شروع امتحانات نیمسال اول، تبدیل به نمره‌ی قطعی شود.

ماده ۱۸) حداقل نمره‌ی قبولی در هر درس ۱۰ است و معدل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی نباید کم‌تر از ۱۲ باشد.

تبصره: دانشجویی که در یک یا چند درس نمره‌ی قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، دروس فوق را با حداقل نمره‌ی ۱۴ بگذرانند، نمره‌ی قبلی از کارنامه‌ی دانشجو حذف می‌شود و در معدل نیمسال فوق و کل محاسبه نخواهد شد.

ماده ۱۹) چنانچه معدل نمرات هر نیمسال تحصیلی دانشجو کم‌تر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. دانشجوی مشروط، در نیمسال بعد (جز در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد.

شبه‌نامه‌ی اجرایی: صرف نظر از تعداد واحدهای انتخابی یا باقی‌مانده‌ی دانشجو در پایان نیمسال برای اجرای تبصره‌ی ۴ ماده‌ی ۷، دانشجویی که معدل نیمسال وی از ۱۲ کم‌تر شده باشد، حق گرفتن بیش از ۱۴ واحد در نیمسال بعد را ندارد.

ماده ۲۰) حداکثر نیمسال‌های مشروطی مجاز در دوره‌ی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره‌ی کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می‌تواند تا زمانی که در نیمسال‌های بعدی مشروط نشود، به تحصیل ادامه دهد؛ در غیر این صورت، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۱) دانشجو می‌تواند در دوره‌ی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره‌ی کارشناسی پیوسته دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: «مؤسسه» می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

تبصره ۲: حداکثر مدت مجاز مرخصی زایمان دانشجو دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: مدت مجاز مرخصی پزشکی دانشجو، در صورت تأیید پزشک معتمد «مؤسسه» و شورای آموزشی، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

ماده ۲۲) دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت عدم کسب نمره‌ی قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه‌ی مربوط مطابق تعرفه‌ی مصوب هستند.

شبه‌نامه‌ی اجرایی: دروس حذف شده‌ی خارج از شمول این ماده و تعرفه‌ی مصوب برای اخذ مجدد درس توسط هیأت اماناء اعلام می‌گردد.

ماده ۲۳) عدم ثبت‌نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (بدون کسب اجازه از «مؤسسه»)، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده‌ی شورای آموزشی «مؤسسه» است.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: دانشجویی که برای ثبت نام در یک نیمسال مراجعه ننماید، تا پایان نیمسال فرصت دارد تا به‌صورت کتبی، برای نیمسال مذکور با رعایت ماده‌ی ۲۱، درخواست مرخصی تحصیلی نماید. در غیر این‌صورت حکم انصراف قطعی وی صادر خواهد شد.

ماده ۲۴) دانشجویی که قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، باید درخواست انصراف خود را به اداره‌ی آموزش «مؤسسه» تسلیم کند. این دانشجو مجاز است، فقط برای یک‌بار تا شروع نیمسال بعدی، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این‌صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف وی از تحصیل صادر می‌شود.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: چنانچه دانشجویی قبل از پایان نیمسال و فرصت قانونی برای لغو درخواست انصراف، تقاضای انصراف دائم داشته باشد، باید تعهدی محضری بسپارد مبنی بر این‌که هیچ حقی در استفاده از مفاد ماده‌ی ۲۴ این آئین‌نامه جهت بازگشت مجدد به تحصیل را بعد از آن ندارد.

ماده ۲۵) دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در یک گروه آزمایشی دیگر و در همان «مؤسسه» تغییر رشته یا گرایش دهد:

۱-۲۵. وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان «مؤسسه»،

۲-۲۵. کم‌تر نبودن نمره‌ی اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری از نمره‌ی کشوری آن رشته یا گرایش در «مؤسسه» (در سال پذیرش)،

۳-۲۵. امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات مجاز باقی‌مانده،

۴-۲۵. موافقت گروه آموزشی و تأیید شورای آموزشی «مؤسسه».

تبصره: دانشجو در هر دوره‌ی تحصیلی فقط برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۶) تغییر رشته در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده‌ی ۲۵ امکان‌پذیر است.

ماده ۲۷) میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آئین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی مصوب «وزارت» مورخ ۹۲/۲/۲۸ میسر می‌باشد.

ماده ۲۸ انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش، مشروط به احراز هم‌زمان شرایط تغییر رشته یا گرایش و انتقال (موضوع مواد ۲۵، ۲۶ و ۲۷) و با توافق «مؤسسات» مبدأ و مقصد تنها برای یک بار امکان پذیر است.

ماده ۲۹ دروسی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته‌ی جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با درس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره‌ی هر یک از آن دروس کمتر از ۱۲ نباشد. در این صورت، فقط دروس پذیرفته شده و نمره‌ی آنها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه‌ی دانشجو ثبت و باقی می‌ماند.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: چنانچه واحدهای معادل‌سازی شده‌ی دانشجو هنگام تغییر رشته یا گرایش بیش از ۵۰ واحد درسی باشد، حق استفاده از تسهیلات بدون آزمون مصرح در آئین‌نامه‌ی استعدادهای درخشان را نخواهد داشت. لذا بر اساس معدل پایان نیمسال ششم، به سازمان سنجش و آموزش کشور معرفی نخواهد شد و در پایان دوره هم دانش‌آموخته‌ی رتبه‌ی اول تلقی نمی‌شود.

ماده ۳۰ تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو، روزی است که آخرین نمره‌ی قطعی درس دانشجو در آموزش «مؤسسه» ثبت می‌شود.

ماده ۳۱ به دانشجویی که کلیه‌ی واحدهای درسی دوره را با میانگین حداقل ۱۲ گذرانده باشد، حسب مورد، مدرک تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته یا کارشناسی ناپیوسته ارائه می‌شود. **تبصره:** در صورتی که دانشجویی در طول مدت مجاز تحصیل نتواند معدل خود را به ۱۲ برساند، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از دروس دوره، میانگین کل دروس خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند؛ در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۲ در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده‌شده‌ی دانشجوی منصرف و یا محروم از تحصیل در دوره‌ی کارشناسی پیوسته، برابر یا بیش‌تر از واحدهای مورد نیاز دوره‌ی کاردانی با معدل نمره‌ی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و هم‌چنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره‌ی کاردانی، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده با درج نمرات و معدل کل داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل دوره‌ی کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز برای دوره‌ی کاردانی گذرانده باشد، «مؤسسه» می‌تواند دروسی را که دانشجو با نمره‌ی ۱۲ یا بالاتر گذرانده است، ملاک سنجش مدرک کاردانی قرار دهد.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره‌ی کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن «مؤسسه» محل تحصیل دانشجو انجام می‌گیرد.

ماده ۳۳) این آئین‌نامه حاوی اصول و ضوابط کلی حاکم بر دوره‌ی کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است و «مؤسسه» موظف است، شیوه‌نامه‌های اجرایی مربوط را صرفاً در چارچوب مفاد آئین‌نامه تدوین و ضمن اطلاع‌رسانی اجرا نماید.

شیوه‌نامه‌ی اجرایی: این آئین‌نامه و شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن که از تاریخ ۱۳۹۱/۸/۲۳ تا تاریخ ۱۳۹۳/۷/۱۵ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه سیستان و بلوچستان رسیده است ضمن ارسال به تمام واحدهای آموزشی دانشگاه، در تارنمای مدیریت خدمات آموزشی دانشگاه منتشر می‌گردد. دانشجویان ورودی مهرماه ۱۳۹۱ به بعد (ماده‌ی ۳۵) موظف هستند ضمن مراجعه به تارنمای مذکور، از مفاد آئین‌نامه و شیوه‌نامه‌ی اجرایی مربوط به هر ماده آگاهی یابند. **عدم اطلاع دانشجو پس از به‌روزرسانی سایت دانشگاه غیر قابل پذیرش بوده و مانع از اجرای آئین‌نامه و شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن نخواهد بود.**

ماده ۳۴) هر گونه تفسیر مفاد این آئین‌نامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده‌ی معاونت آموزشی «وزارت» است.

ماده ۳۵) این آئین‌نامه در ۳۵ ماده و ۲۶ تبصره در جلسه‌ی ۸۰۳ مورخ ۹۱/۵/۸ به تصویب شورای برنامه ریزی آموزش عالی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ به بعد و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است و کلیه‌ی آئین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های مغایر با آن لغو و بلااثر اعلام می‌شود.